

Telegraful Roman

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

Abonamentul:

Pe un an 32 euroane.

Pe șase luni 16 cor. — Pe trei luni 8 cor.

Corespondențe

să se adreseze Redacției «Telegraful Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul Inserțiunilor, după învoială

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Insemnări

Să străjuim vremea!

Zadarnic mai încearcă îngrozitorul său al luptelor să zgudue văzduhul prin mii de guri de oțel; zadarnic mai purcede moartea îndărjită printre popoarele îndușmănite fără pricini conștiente. Răsboiul își dă ultima suflare, se va rostogoli în adâncurile de veci, iar moartea va incremeni în fața vieții ce răsare puternică și biruitoare.

In zare se ivește îngerul păcii. Tările însângerate ale cerului se luminează și patimile răsvăritite adorm pentru totdeauna. Puterile centrale și au întins din nou mâna pentru împăciuire. Si avem temeu să credem că de data aceasta cu izbândă. Voesc doar frăție și desrobirea neamurilor din jug; și aceasta o doresc și dușmanii.

Bubuitul tunului și miroslul de sânge cald și nevinovat au trezit multe dureri, dureri învechite, au făcut să doara râni închise și au desgropat nădejdi înăbușite. Si astăzi neamurile toate cer alinare, cer tamăduire, cer chezăsuirea drepturilor firești, a drepturilor pe cari să se intemeieze viața de mâne, cu orizonturi ridicate și largi hotare de desvoltare.

Până azi au luptat și au murit pentru biruința dreptului și a dreptății. Astăzi cer să se împărtășească de ele, să trăiască în numele lor și sub adăpostul lor. Acum când se plămădesc sorțile pentru veacuri, fiecare națiune cu dor de viață, e datare să și asigure drepturile, raspiata, în raport cu munca, desfășurată și jertfele îndurate.

Da, jertfe! Pe intinsele câmpuri de biruință jertfe de sânge, iar acasă lacrimi fierbinți, șiroaie de lacrimi. Ele s-au prefăcut în lac, în viteza po-

poarelor. In jurul lui stau neamuri multe, cuprinse de chinuitoare boale și așteaptă tulburarea apei. Căci cobaoră îngerul Domnului, îngerul păcii să-i tulbere apele. Si neamul nostru adăstă în preajma lacului, apele căruia le-a îmbogățit din belșug. Așteaptă de mult. Oare ti-va cine să-l arunce în apă în clipa tulburării...

Vremile cari le trăim sunt uriașe de mari, vremi legendare. Ele cer prin faptele, minunile ce compoartă, să ne înălțăm gândul mai sus decât nevoile mici ale zilei, intemeind viitorul mai bun al generațiilor de mâne; să fim treji, ca jertfele aduse să nu fie uitate, să nu fie aduse în zadar, căci atunci viitorul care trece preste noi nu-i viitor de purificare, ci nimicire de iștov.

Autonomia naționalităților din Austria. Prim-ministrul austriac, baronul Hussarek, în discursul său din prima ședință a camerei austriace a zis despre autonomia ce ar fi să se acordeze naționalităților din Austria următoarele:

Trebue să ne ocupăm cu problema autonomiei popoarelor. Discuția ei n'no mai putem amâna. Sub înrăurirea ideilor, care au pus în mișcare lumea, popoarele s'au deșteptat tot mai mult la conștiința particularităților lor, și măndru cu atât mai ales trebuința guvernării prin ele înseși. Greutatea lucrului stă în executarea sa. Realizarea fără nici o chibzuială a dorințelor fiecarui popor nu însemnează pasul ce duce la autonomie națională, ci poate tocmai din contră: face ca națiunea să ajungă sub domnie străină. În problemele autonomiei naționalităților la noi nu s'a spus încă ultimul cuvânt; însă trebuie să se spună că mai curând, cu înțelepciune și energie, pe temeiul convingerii comune a tuturor popoarelor interesate. Guvernul va pregăti cu îngrijire munca aceasta mare. Scopul și-l va putea realiza numai prin împreuna lucrare a tuturor factorilor legislației. Ideea conducătoare să fie, ca între marginile intereselor comune să se asigure pe seama fiecărui popor al Austriei dreptul

dispunerii de sineși în afacerile sale naționale și culturale. În felul acesta, fiecare popor va avea garanță, că teritorul pe care-l locuște, va purta icoana individualității sale, și va învăța să-si iubească împărăția aceea mare, care asigură libertatea desvoltării pe seama tuturor popoarelor unite în frăție. Puterea și viitorul nostru se află în sentimentul de împăciuire și de unitate.

Ofertă de pace

Nota Germaniei. — Noul cancelar. — Un comunicat.

Din Berlin se anunță în 7 I. c.: Nota trimisă lui Wilson prin mijlocirea Elveției cuprinde următoarele:

Guvernul german roagă Prezidentul Statelor Unite din America, să ia în mâna restabilirea păcii, să aducă rugarea aceasta la cunoștința tuturor statelor aliate în răsboi, și să le invite să trimită delegați pentru începerea tratativelor. Ca bază pentru tratativele de pace, guvernul german primește punctele stabilite de Prezident în mesajul său din 8 Ianuarie 1918 către congres și în declarațiile sale de mai târziu, anume în cuvântarea sa din 27 I. tr. Pentru încurajarea mai departe a vărsării de sânge, guvernul german se roagă să se încheie fără amânare armistițiul pe uscat, pe mare și în văzduh. Max, Principe de Baden m. p. Cancelar imperial.

Același pas s'a făcut și din partea Turciei.

Noul cancelar, principele Max de Baden, și-a desfășurat programul în ședința Reichstagului din 5 I. c. zicând:

Ceeace declar cu acest prilej, o spun nu numai în numele meu și al

cooperatorilor mei, ci și în numele poporului german.

Cu raport la politica externă, Germania este gata să se alăture alianței generală a popoarelor. Problema belgiană voește să o deslege prin restaurarea completă a țării, în deosebi a neatârnării și a teritoriului său, pe lângă despăgubire. Trătatele de pace de până acum (dela Brest și București) nu vor mai forma pedește păcii generale.

Privitor la politica internă, cancelarul vorbește despre reforma electorală democratică, ce are să fie introdusă fără întâzire. Se susțin și mai departe temeliile federative ale imperiului german, așa că fiecare membru al federației va avea să-si hotărască în deplină independență viața sa internă constituțională, — acest drept îl va avea și Alsacia-Lorena.

Despre ofertul de pace, noul cancelar spune:

Au trecut mai mult de patru ani ai frâmântării săngeroase, ce o purtăm cu o lume întreagă de dușmani superiori ca număr: ani plini de cele mai grele lupte și de cele mai dureroase jertfe. Cu toate acestea, păstrăm înima tare și plină de încere în puterea noastră, hotărâți să aducem, pentru cinstea noastră, pentru libertatea și pentru fericirea urașilor noștri, jertfe și mai grele, dacă va cere trebuință.

La apus bântue de luni de zile o luptă unică în felul său, cumplită, ucigătoare de oameni. Mulțumită viației incomparabile a armatei germane, frontul nostru stă neînfrânt. Conștiința aceasta de mândrie ne face să privim liniștiți în viitor și ne dă siguranță, că răsboiul va luce un sfârșit fără să atingă onoarea noastră.

FOIȘOARA

Căzut-a cununa capului nostru...

Cuvântări funebrale de Dr. Ioan Lupaș

— Observări critice —

De prof. Dr. Traian Suciu
(Urmare)

Lupta națională fără pregeu ni se simțează în cuvântarea rostită la "nmormântarea canoniciului Dr. Augustin Bunea, care a fost — după cuvântul Scripturii — în adevăr un bărbat puternic în faptă și cu vînt, un luptător aprig cu condeiul, un sfătuitor înțelept cu cuvântul, un muncitor zelos și dănic cu fapta... Optimismul lui sănătos și atât de rar în timpuri de îndoială, cum sănt cele trăite de noi; credința nestrămutată într'o izbândă definitivă a luptelor noastre culturale, îndrăznea bărbătească și convingerea puternică, din care izvorau cuvintele sale, făceau ca acestea să fie totdeauna ascultate cu adevărată elevlavie și să lase o adâncă înțipărire în amintirea tuturor». Nise citează în cuvântare cunoscuta declaratie dela Alba-Iulia a răposatului: «vom stârge pe toți păcătoșii cu puterea noastră de viață și vom luptă în rânduri tot mai închegate, prin mii de

furtuni, care ceară să ne risipească. Să cadă chiar cerul asupra noastră, tot nu ne vom însăpa în lupta ce-o purtăm pentru limbă și credință....»

Jertfa adusă acumă pentru țară de către sute de mii de-al noștri, cu și fără nume, e concretizată la parastasul pentru căpitanul Ioan Goșa, mort la Răvarusa: «Durerile nespuse ale clipelor din urmă îi vor fi fost potolite întrucâtva de nădejdea, că jertfa vieții lui și a celorlalți zeci și sute de mii de frați de un sânge și de-o lege nu va rămâne zadănică, ci se va înălță ca un prinos de mireasmă bine mirosoitoare la tronul Tatălui ceresc, de unde se va cobori roua binecuvântată a dreptății, ca să răcorească și să stămpere focul durerii, în care se mistue de atât amar de vreme sufletul acestui neam de eroi și de mucenici». Chinuit de tăcerea de rea credință a pressei din Ungaria față de viteja românilor de pe cele fronturi, părintele protopresbiter prinde prilejul și ne spune, că să se știe: «Ceice au fost martori ai vitejiei românești din cursul acestui răsboi și au avut îndrăzneala să spună adevărul întrег, chiar străini fiind de neamul și de legea noastră, au găsit frumoase cuvinte de preamărire a virtușilor ostășești și a vitejiei, de cari au dat dovezi atât de stră-

lucite feclorii satelor noastre românești. Un medic ungur dela statul-major (Czakó), care a văzut desfășurându-se cele dintâi lupte în Galicia, spunea încă din Septembrie a. tr. (1914) în fața unui jude de curie următoarele cuvinte adevărate: Am fost de față la toate luptele de până acum ale trupelor mele. Am văzut atacurile ujimotoare ale husarilor, am văzut năvala infanterișilor unguri, dar ceeace au făcut regimetele curate românești din Ardeal, între orice închipuire. Faptele acestora nu se pot nici descrie, căci nu le-ar crede nimeni. Acestea trebuesc văzute. Ofițerii nu-și mai puteau reține feclorii, rămâneau departe în urma lor. Iar români se aruncau ca niște tigrii asupra dușmanului și nimiceau, care cu baioneta, care cu patul puștii, sau cu mâinile goale. Nici încipiul nu mi-am putut, că pot fi în lume oameni, cari să aibă în luptă atâtă înverșunare și atâtă vitejie».

Ca să cunoaștem și să cultivăm virtuțile femeiești, autorul ne învață la "ngropicătina văduvei M. Chirca: «Înțeleptul Solomon, cercând să rostească cuvânt potrivit despre vrednicia unei femei virtuoase, spune, că prețul ei covărșește cu mult pe al mărgăritarelor. În ea se încrede înima bărbatului ei, căci ea îi arată binele și nici-

odată răul în toate zilele vieții sale. Ea caută lâna și lucrează cu mâinile sale sărăguinioase... Cu putere își închinge coapsele ei și-si întărește brațele sale la lucru. Luminarea ei nu se stârge nici în puterea nopții... Întinde mâna săracului și celui lipsit. Într putere se îmbracă și nu se teme de ziua ce vine. Cu socoteală își deschide gura și legea bunătății sale este pe limba ei. Ea veghează purtarea casnicilor săi și nu mânâncă din pânea lenivirei. Fiil ei se înalță, fericită o numesc. Bărbatul ei o laudă zicând: Multe femei au lucrat cu virtute, dar tu pe toate le-ai întrecut. Femeea înțeleaptă se va binecuvântă într frica Domnului și o vor preamări însăși faptele ei...»

Iar «notarul Nicolae Drăgan, — întristatul soț, pe care-l vedem stropind acum cu lacrimi fierbinți scriri soției sale tinere, — în cei 4 ani de căsnicie fericită și senină, a reușit să intemeieze în casa dânsului un cub căld de iubire, un isvor de lumină și fericire, din care s'au putut reînchiere raze de îndrumare sănătoasă și de indemnuri bune și pentru poporul din comuna Bungard, unde amândoi aveau să indeplinească rol de conducători».

(Va urma)

Ceeace voesc eu, este o pace onorifică și durabilă pentru întreaga omenire.

Cancelarul motivează după aceasta, pentru ce s'a adresat tocmai către președintul Statelor Unite: fiindcă Wilson în declarațiile sale, a stabilit un program pentru pacea generală.

Un comunicat semioficial din Budapesta accentuează, că «este în fișa lucrului să ne așteptăm și la un refuz al ofertului de pace, și că noul nostru pas va fi rezolvat prin o formulă oarecare. S'au luat, și pentru posibilitatea aceasta, toate măsurile».

Despre români din monarhie. În ședința din 4 I. c. a camerei austriace deputatul român Isopescu Grecul a zis următoarele:

In clipa când naționalităților din monarhia austro-ungară li se dă dreptul de liberă dispunere, cele 4 milioane de români ai Austro-Ungariei cer și dânsii, ca în granițele monarhiei să formeze un stat autonom deosebit, — cu atât mai vârtoș, cu căt noul stat va exercita o mai mare atracție față de România și o va pregăti pentru o alipire către monarhie. Prin aceasta arătăm de nou, că nu vom să rupem legăturile, ci luptăm pentru păstrarea cetețeniei noastre și apăsinerea la monarhie.

Bulgaria

Azi, când Bulgaria nu mai este considerată ca aliatul nostru, când în Berlin și în Viena se descarcă mult potop de ocară asupra lui Malinov și în special asupra fostului ministru plenipotențiar al Bulgariei la București, asupra filoantantistului Radek, cred că va fi de folos a spune câteva cuvinte din adevărul curat despre bulgari și români.

Pentru a ne putea forma un tablou clar despre cunoșutele aspirații bulgare, e, mai întâi de toate, necesar să arătăm ce a fost Bulgaria după epoca politicei naționale, adică dela 1885, începutul perioadei politicei imperialiste, până la anul 1912-1913, vremea răsboiului statelor balcanice cu Turcia, și de atunci în vremea răsboiului popoarelor până în zilele de acum.

Inainte de anul 1885 Bulgaria era un copil abia născut și deja și părăsit de tată, de Rusia, de mamă, de România, și de nașii săi, de Europa.

Era în 24 Octombrie 1884, când vechiul șef al partidului bulgar radical, Karavelov, s'a dus, însoțit de Stambulov și de Mutcurow, la Berlin, la Bismarck, pentru a cere sprijinul Germaniei pentru unirea Rumeliei cu Bulgaria. Marele Bismarck le răspunse:

«Eu consider de percut imperiul otoman și din cauza aceasta mă cred mai sigur ca rus, decât ca bulgar în Sofia».

Din Berlin misionarii bulgarilor veniră la Viena, unde prin chip și fel de uneltiri căută să simpatie și sprijin, la ministrul afacerilor străine.

In vremea aceasta, spiritul politic extern austro-ungar, luptând contra tendințelor panrusismului îndreptat asupra Austro-Ungariei și asupra statelor balcanice și hrănindu-se cu gândul unei eventuale ocupări a României, favorisează planul bulgarilor, cari cu instigații și calomii uniră apoi la 1885 Rumelia cu Bulgaria.

Semnificative au rămas, în istoria politică a Balcanilor, până în ziua de azi, declarațiile lui Stambulov depuse în Sofia după unire: «Sântem contra Rusiei, trebuie să ochim România, iar ce privește sprijinul Austro-Ungariei, ne vom folosi de el numai până când interesele noastre îl cer».

Că pe atunci în Viena declarațiile acestea n'au fost luate de serios, ne spune activitatea contelui Kálmoky (succesorul lui Andrassy), care, dacă evenimentele ar fi cerut, era dispus a

transpușe monarhia în stare de răsboi pentru apărarea și independența Bulgariei. Ministrul acesta a fost menționatorul tronului bulgar pentru prințul de Coburg la 1887.

Kálmoky exercită politica aceasta cu Petru Stambulov, și zi și noapte lucrau la conciliarea Turciei cu Bulgaria, în scop de a forma legături contabile între Austro-Ungaria, Turcia și Bulgaria, fie chiar și pierzând România din alianța de pe atunci, în favorul Bulgariei. Planurile lui Stambulov nu s'au realizat. El fu tocmai din cauza planurilor acestora asasinat de partidul rusofil la 18 Iunie 1895.

In vremea aceasta raporturile dintre Germania și Austro-Ungaria se îmbunătățiră mai mult decât s'ar fi putut crede în Franța, Anglia și în Rusia. Dar în schimb își continuă merșul discordia între Germania și Franța, și între Germania și Rusia din cauza evenimentelor politice în Balcani. Astfel, pentru Germania devine o nevoie indiscutabilă menținerea și reînflorirea imperiului otoman, iar pentru Austro-Ungaria o condiție imperială mărire Bulgaria, — fie chiar și pe cont românesc, — și autonomia Macedoniei.

La anul 1903 divergențele între Germania și Austro-Ungaria, relative la chestia Balcanilor, erau atât de încordate, încât au dat ocazie de amestecare Franței, Angliei și Rusiei. Astfel Berlinul începuse a cochetă cu București, iar Viena, deși avea o nevoie mai mare de București decât Berlinul, cu Sofia. Bulgaria, care nu cunoaște altă politică decât aceea a servitorului de casă, se folosi de divergențele acestea. Si astfel, pentruca sinistrelor sale aspiraționi la Macedonia, față de care nu are pretenții strămoșești legitime, să pară totuși legitime, Bulgaria inoficioasă începă a simpatiza iar cu Rusia, pe când Bulgaria oficioasă avea un ochi în St.-Petersburg, celălalt în Viena, iar urechile în București, și apetitul la acela care promitea mai mult.

Astfel trecuă aproape zece ani. In anul 1911, când Turcia, din cauza Tripolitaniei, era încurcată în răsboi cu Italia, Bulgaria sprijinită de Rusia, introduce — în ciuda intereselor Austriei și Ungariei — o propagandă vie pentru atâtarea spiritelor în Macedonia. Si pentruca să nu fie arătată cu degetul ca revoltatorul Balcanilor, Bulgaria uită de Austro-Ungaria și cu ajutorul minciunilor cersește la St.-Petersburg ajutorul Greciei, al Sârbiei și al Muntenegrului.

E inutil a spune, că Rusiei, — care cu nerăbdare aștepta momentul de a pune mâna pe Dardanele, — i-a convenit proiectul, și astfel lumea dintr-odată vede construit blocul balcanic, la care diplomația a lucrat fără succes aproape 10 ani de-arândul.

După infăptuirea blocului balcanic, statele balcanice declară în Septembrie anul 1912 răsboi Turciei. Începutul îl face Muntenegrul. După o luptă de cinci luni Turcia cade învinsă. Tratatul de pace începe în Londra, dar se sfârșesc în București, fiindcă Bulgaria nu vrea să știe de o împărțire frâtească a teritoriului luat dela Turcia. Bulgaria cere aproape tot pentru ea. In urma acestei neînțelegeri, Grecia, Sârbia și Muntenegru, încheie pace cu Turcia și apoi declară răsboi Bulgaria.

La răsboiul acesta, Bulgaria neputând să se țină de cuvântul de onoare dat regelui Carol I, a ceda României linia Turtucaia-Balcic, (poarta naturală a Dobrogei), ia și România parte.

Intre Bulgaria și celelalte state balcanice răsboiul fierbea de cinci luni de zile deja, când în Iulie anul 1913 intrase și România, care cu toată pășnicia sa nu putu obține nici barem o palmă de pământ din teritorul pro-

mis de guvernul bulgar, de Geșov, pentru neutralitatea sa în răsboi. In urma faptului acestuia armata română intrase în Bulgaria și după o lună ea sta înaintea capitalei Sofia. Adus în imprejurările acestea, țarul bulgarilor ceru telegrafic pace dela regele Carol I. Pacea fu încheiată în București în 10 August n. 1913 în aşa fel, încât toate statele balcanice au fost satisfăcute cu pacea aceasta. Bulgaria însă nu. De ce? Fiindcă nu i s'a dat Macedonia, o provincie la care nu are drept legitim.

Astfel supărătă pe prietenii ei naturali, ea începă a ceri în Viena ierare.

Ierarea i-o dă contele Berchtold în luna Noemvrie 1913, în urma tot mai aprinselor dorințe ale Sârbiei de a trece peste Dunăre și Sava.

Tendințele guvernului sărb dădeau tot mai mult interes Austro-Ungariei a sprijini Bulgaria, în speranță că a două oară nu o va trădă.

Astfel trecuă zilele politice în Balcani, dela încheerea păcii din București până la izbucnirea răsboiului popoarelor.

In ziua izbucnirii incendiului, deși ținea în mână tabla cu cuvintele: «Moarte Sârbiei și Macedoniei» Bulgaria nu intrase în răsboi, fiindcă acum răsboindu-se «puteri mari» ce sănt în situație a purta ani de-arândul răsboi, nu putea prevedea a cui va fi victoria.

Pentru a nu pierde vechiul vis, Macedonia, și pentru a-și descărca mânia sa față de România, Bulgaria uită de obligațiunile sale declarate de leale față de Viena și începe a negocia și cu antanta, și cu puterile centrale. Negociile au durat un an de zile, până la 1915 luna Septembrie, când norocul răsboiului fiind pe partea puterilor centrale, Bulgaria se decidea pentru noi.

Trei ani de zile luptă alătura de noi. După trei ani, Bulgaria trădează cauza Germaniei și a Austro-Ungariei într'un mod cum trădase în anul 1915 cauza slavilor.

Dar dacă ar fi numai atât. Domnii dela Sofia nu se mulțămesc însă numai cu atât. Bulgaria azi încheie o convenție cu dușmanul de ieri, cu Grecia, contra prietenului său de ieri, contra Turciei, cu scopul de a pune mâna pe Adrianopol și pe vre-o ieșire la marea egeeică.

Nu știu dacă Venizelos, care pentru a putea realiza dorințele grecilor din Asia minoră, a fost în una din zilele acestea la Sofia, va fi sau nu medicul chemat al bulgarilor, dar că mâne vor fi sârbii și români chirurgii Bulgariei, o pot spune cu toată liniștea.

Romulus Damian.

In jurul ofertului de pace

Telegramme din Berna vestesc că Wilson ar fi aplicat să primească ofertul de pace al puterilor centrale.

Din Geneva se comunică telegrafic, că Lloyd George a declarat delegaților muncitorimii, că el stă pe temeiul celor 14 puncte ale lui Wilson.

In Viena se ia de sigur că Wilson va face demersurile de lipsă pentru încheierea păcii generale.

Răspunsul lui Wilson la cel mai nou demers de pace n'a sosit încă în Berlin. In cercurile «bancherilor» englezi se susține însă către că între guvernele antante se întâmplă un viu schimb de idei și se crede că antanta e aplicată să între în peracări pe lângă anumite condiții.

Ziarele engleze și italiene n'au avut voie să publice textul ofertului de pace al puterilor centrale, și nici să facă vre-o amintire de el.

In Paris decurg, cu primire la ofertul de pace, sfaturi de importanță extraordinară. La începutul săptămânii acesteia s'a întrunit în Versailles și sfatul de răsboi al antantei.

Răvaș politic

In politica internă a țării nu-i nici o întâmplare de luat în seamă. Toate cercurile sănt în așteptarea răspunsului lui Wilson. Numai contele Károlyi stăruie, sprijinit de partidul său, să fie primit în audiență, pentru a informa el stăpânitorul asupra opiniei populației din Ungaria.

Tot în acest scop a luat măsuri pentru a ține Vineri în reduta capitalei o mare adunare pentru încheierea căt mai grabnică a păcii.

Fostul ministru de justiție Vázsonyi face asemenea forțări pentru a se ridică din nou la suprafață.

Audiență. Domnitorul nostru va primi în zilele acestea în audiență pe contele Tisza, Andrassy, Apponyi, Zichy Aladár, Károlyi și Szterényi. Din imprejurarea aceasta se poate obliți, că și politica internă va suferi în curând prefaceri.

Stirile răsboiului

Pe frontul italian am înăbușit încercările de atac ale dușmanului. In Tirolul de sud lupte de tunuri.

In Balcani trupele noastre s'au retrăsi în ordine în poziții de la Loscovat, asemenea în Albania retragerea curge fără lupte.

Pe frontul apusean germanii au respins în mare parte atacurile vehemente ale englezilor și francezilor. Americanii au încercat din nou la râul Aire ruperea frontului german, dar fără rezultat.

Care va fi temeiul păcii?

— Punctele lui Wilson —

Cele 14 puncte ale lui Wilson, în teoriul cărora monarhia noastră a făcut ofertul de pace și cari vor servi de bază la peracăriile de pace, sănt următoarele:

1. Suprimarea diplomației secrete și a contractelor internaționale secrete. Fiecare contract de pace să fie public și diplomația să lucre cu ferestrele și ușile deschise.

2. Deplină libertate a navigațiunii pe mări.

3. Contractul comercial dintre națiuni să se facă pe baze egale, restricțiunile economice să inceteze.

4. Reducerea puterilor armate a popoarelor. Garanții reciproce, că înarmarea nu va întrece măsura strict necesară pentru asigurarea păcii interne.

5. Chestia coloniilor să se aranjeze după cum pretind interesele locuitorilor, respective interesele locuitorilor să se echilibreze cu pretensiunile juste ale guvernelor.

Aranjarea chestiilor teritoriale

6. Evacuarea tuturor ținuturilor ocupate din Rusia. Toate chestiile referitoare la Rusia să se aranjeze astfel, ca Rusia să i se dea posibilitatea dezvoltării politice, să i se asigure independența în deliberația chestiilor politice sale naționale. Rusia să afle o primire sinceră și prietenescă în tovarășia națiunilor libere, și încă în temeiul astorful de legi, pe care ea însăși le dorește. Toate trebuințele Rusiei trebuie mulțumite drept doavadă, că ea (Rusia) se împărăște din partea națiunilor surori de un astfel de tratament, care mărturisește de bunăvoița popoarelor și de înțelegerea desinteresată a situației de strâmtorare în care se află.

7. Belgia trebuie evacuată și restaurată. Suveranitatea ei să nu fie restrânsă. Fără de îspășirea aceasta, întreg organismul dreptului internațional ar rămâneă știrbit.

8. Teritorul francez trebuie liberat și ținuturile ocupate evacuate și restaurate. Nedreptatea suferită de Franța din partea Prusiei în 1871 în chestia Alsăciei și Lorenei și care a tulburat vreme de aproape 50 de ani pacea lumii, trebuie înălțată.

9. Indreptarea hotarelor Italiei trebuie să se întâpte potrivit graniței distințe naționale.

Naționalitățile

10. Desvoltarea autonomă a popoarelor din monarhia austro-ungară trebuie asigurată și locul lor în concertul popoarelor garantat.

11. România, Sârbia și Muntenegru, trebuie evacuate și restaurate.

Sârbiei să i se dea ieșire liberă la mare. Raportul reciproc dintre diferitele popoare balcanice să se hotărască pe baza unui pretinsec schimb de idei și apărținerea lor să se facă între marginile hotărelor istorice. Neatârnarea economică și politică și întregitarea teritorială a popoarelor balcanice trebuie garantată.

Chestia polonă și turcească

12. Imperiului otoman de astăzi trebuie să i se asigure suveranitatea, făcând însă pentru națiunile, care se află astăzi sub stăpânire turcească, posibilă o desvoltare autonomă. Dardanele, pe lângă garanții internaționale, trebuie să se deschidă pe seamă tuturor popoarelor.

13. Trebuie înființată statul polon, la care trebuie să se alipească toate teritoriile locuite de poloni. Poloniei să i se dea ieșire liberă la mare.

14. Trebuie înființată tovărașia generală a popoarelor. Să se facă îngrijiri, ca independența politică și întregitarea teritorială a statelor mici și mari să se asigure prin garanții reciproce.

Vorbind în 12 Februarie 1918, Wilson reasumează ca întregire temeliile, pentru pacea și înțelegerea neamurilor, în următoarele 4 puncte:

1. Acordul definitiv trebuie să se clădească pentru fiecare parte după dreptate și potrivit unei înțelegeri, care asigură mai mult o pace durabilă.

2. Popoare și provincii nu se pot trece dintr-o stăpânire de stat într'alta, cum s'ar schimbă bunăoară niște pietrii, ori obiecte întării un joc oarecare.

3. Chestiunile teritoriale însă, scoase la suprafață de răsboiul actual, trebuie deslegate potrivit intereselor locuitorilor, și nu conform înțelegerii și compromisurilor dintre părțile de pricină.

4. Piece pretensiune națională statută lămurit, trebuie satisfăcută în modul cel mai complet, dar fără ca satisfacerea aceasta să implice elemente nouă sau perpetuarea sămînțelor de neînțelegeri și de vrajă, care ar conturba din nou pacea Europei și împreună cu aceasta liniștea întregii lumi.

Vesti din Rusia

Grele timpuri. — Fruntași. — Fără forme. — Mil de jertfe. — Moartea preotului. — Mamele și soțile.

Dela Moscova primește ziarul *Lokal anzeiger* următoarele vesti:

Cumplite vremi trăim astăzi în Rusia. Valurile de sânge, pornite dela Moscova, au otrăvit aerul și amenință totul cu moarte.

Fruntași bolșeviki și spun, ce-i drept, că *teroarea roșie* curățește aerul, întocmai ca furtuna; iar republica lor, pe urma furțunei, se întăreste, devine puternică și pașnică. Ei susțin, că n'avem să ne înuiușăm: mii de oameni împușcați și execuții astăzi în Rusia, nu se pot pune în asamănare cu milioanele de soldați căzuți jertfă ai răsboiului.

In lunga revoluție franceză n'au fost omorâți atâtia aristocrați, căi s'au trimis la moarte în zilele acestea în Rusia. Acolo, în Franță, execuțările se făceau cu formalități judecătorești; aici în Rusia, funcționarea comitetelor, în provincie subcomitetelor, care stăpânesc asupra vieții și morții locuitorilor.

Comitetele rusești nu-și iau nici atâtă osteneală, să țină pertractări și să asculte martori: împușcă omul când le place.

In Moscova și Petersburg, în zilele din urmă, au omorât cu mii. Între jertfele acestea se găsesc și miniștrii fostului țar, persoane însemnate pe vremuri, ca *Maclov, Hvostov, Protopopov* și mulți alții. Noaptea au fost tărați din celulele lor, și fără să li se dea timp d'a se pregăti de moarte, i-au transportat până în parcul Petrovsky, unde marinarii i-au împușcat pe toți.

Amânuntele măcelului de noapte se tin ascunse. Se povestește, că au murit cu toții bărbătește, fără să se jăluească. Un preot, cu numele *Vostorgov*, dus la moarte în aceeași vreme cu miniștrii, s'a ridicat cu greu de unde căzuse împușcat, și-a împreunat mâinile și, înainte de a murî, și-a binecuvântat călăii.

Rudenile celor uciși nu știu niciodată, când se execută iubiții lor. Multe femei, soții și mame, aleargă în neștiere pe la oficii, să se roage de milă pentru ai lor. Nici nu visează, sărmantele, că bărbății și fiii lor au trecut de mult în împărăția veșniciei.

Teroarea massei lucrează ca izbitura de săcure. Toți tremură și tac. Poporația este atât de neajutorată, încât jumătate din Moscova ar putea fi omorâtă, fără să izbucnească revolta.

Rușii nu sunt oameni setosi de sânge. În resemnarea lor, se roagă la Dumnezeu, să pună sfârșit nenorocirii ne mai pomenite.

Pentru orfelinat

Preotul militar *Ioan Manica* a colectat, împreună cu domnul sublocotenent *Ioan Freciu* și administrat către Cassa arhidiecezană suma de 500 cor. dela următorii:

1. Ioan Manica, preot gr.-or.	K 152
2. Ioan Freciu, sublocot.	100
3. Szilágyi Sándor, veterinar	10
4. Ioan Rus, soldat	10
5. Vasile Vintilă.	10
6. Ioan Tolan.	10
7. Dumitru Slătean.	10
8. Toma Poenariu.	10
9. Ioan Micle.	10
10. Luca Rus.	10
11. Macedon Băcilă.	10
12. Mihail Luca.	6
13. Petru Faur.	5
14. Petru Șicolcean.	5
15. Vasile Sărac.	5
16. Iosif Zama.	5
17. Costa Enoica.	5
18. N. Hangănuțiu.	5
19. George Oltean.	4
20. Remus Jereu.	4
21. G. Lupulesc.	4
22. Visatoviciu Canon.	4
23. Ioan Lizar.	4
24. Dumitru Șeu.	4
25. Vasile Veires.	3
26. Toma Herede.	3
27. Nicolae Aldescu.	2
28. Stefan Drăgoescu.	2
29. Cornel Petroviciu.	2
30. Ioan Stan.	2
31. Maxim Herbei.	2
32. Pavel Bondor.	2
33. Nicolae Timiș.	2
34. Dănilă Costan.	2
35. George Lingurar.	2
36. Ioan Ișfanescu.	2
37. Vasile Bindea.	2
38. Petru Poanta.	2
39. Ioan Cigi.	2
40. Vasile Sava.	2
41. Nicolae Stroia.	2
42. Stefan Micula.	2
43. George Stoica.	2
44. Ioan Fărcaș.	2
45. Ioan Stancu.	2
46. Florea Sfăt.	2
47. Jacob Tura.	2
48. Todor Pepa.	2
49. Aug. Berghian.	2
50. Simion Popa.	2
51. Ioan Sfera.	2
52. Ioan Saitici.	2
53. Dumitru Pinca.	2
54. Aron Ardelean.	2
55. Ioan Popa.	2
56. Nicolae Patingiu.	2
57. Vasile Danciu.	2
58. Cosa Canton.	2
59. Gligor Gurcov.	2
60. Iosif Lula.	2
61. Dumitru Popa.	2
62. Iacob Vani.	2
63. Gavriș Hosu.	2
64. Andrei Grancia.	2
65. Pasc Ungur.	2
66. Ioan Roșdaș.	2
67. Péter Ioan.	2
68. Toma Dumitru.	3
69. Ioan Streza.	3
70. Todor Bălăjan.	2
71. Ioan Sorite.	2
În total.	K 500

F. p. 414 — la 23 Septembrie 1918.

Ioan Manica
preot gr.-or.

Confirmăm primirea cu multă încredere
Cassa arhidiecezană.

Fericirea casnică

— după A. Zimmermann —
de preotul G. Fl. Preșmereanu.

V

Femeia ca îngrijitoare de bolnavi. Viața nu curge aşa de neted cum se crede, și cum se prezintă la începutul căsătoriei. În curând în viața casei își fac intrarea nenorociri și boale. Un nou și greu teren de muncă se deschide aici pentru soție.

Ea trebuie să se priceapă la îngrijitul bolnavilor și al copiilor.

Dacă a avut ocazie, înainte de cununie, să-și însușească astfel de cunoștințe, e bine. Dar cele mai multe femei n'au cunoștințe în ce privește îngrijirea bolnavilor; ear căt pentru creșterea copiilor, nici o experiență.

O singură tăietură la un deget, o mică arsură, fac pe femei să-și peardă

capul. Nu rămâne decât să-și câștige cât mai în grabă cunoștințele trebuincioase.

E bine, dacă are la indemâna o carte de medicină. Dar dintr-o carte greu poți învăța anumite deprinderi, care joacă rol însemnat la tratamentul bolnavului. De aceea femeia trebuie să primească ceva instrucție practică.

Ocazie în acest scop se găsește. Numărul gospodinelor noastre, care să stie umbără cu bolnavii și răniții este disperat. De boale și nenorociri, — durere — nu săntem crucea niciodată.

Astfel, dacă profităm de ocaziunile date, și mai consultăm și cărți potrivite practice și teorie, se vor largi cu timpul cunoștințele lor.

Îngrijirea copiilor. De însemnatate deosebită este îngrijirea de copii.

Si totuș, ce neorientare, căt privește nutrirea și îngrijirea copiilor sugători! Ce cunoștințe primitive au femeile dela sate mai cu seamă!

Se găsește astăzi cărți excelente despre îngrijirea copiilor, și putem să le recomandăm. Dar și doctorul ar trebui să fie consultat mai des.

Se mai găsește apoi și căte o mamă înțeleaptă și cu experiență, dela care femeia tinără ar putea învăța căte ceva.

Mână în mână cu îngrijirea copiilor sugători trebuie să meargă, educațunea copiilor, o problemă grea pentru femeia de casă. Despre această problemă cărțile scrise fac bibliotecii întregi.

Inoarea abonamentelor

Invităm onorații abonați ai ziarului *Telegraful Român*, ale căror abonamente expiră cu sfârșitul lui *Septembrie*, să binevoească a le înobi de cu vreme, stăruind în cercuri căt mai largi pentru lătirea organului nostru.

Abonamentul se face prin *mandat postal*, trimis la adresa: *Administrația Telegrafului Român* în Nagyszeben (Sibiu).

Numele abonatului, locuința sa și ultima poștă, să fie scrise corect și legibil.

Administrația Telegrafului Român.

Stirile zilei

Decorație nouă. Maiestatea Sa a întemeiat un nou fel de decorație pe seama militilor — ofițeri, subofițeri și soldați — răniți pe câmpul de luptă. Noua medalie are mărimea pieșelor de 5 coroane, sănă turnate din fier, dar nickelate. Pe laturile poartă inscripția: *Leso militi* (Rănitul militar) și anul *MCMXVIII*; pe altă latură este figura în relief a domitorului, d'asupra cu vorba *Carolus*, ear sub figură două ramure de lauri. Banda de coloare verde are atâtaea vergi roșii, de căteori a fost rănit purtătorul ei. Maximul verilor este 5.

Noul cancelar. Prințipele de Baden, *Maximilian*, noul cancelar al imperiului german, își trage originea dintr-o casă dominoare. Este neobișnuit și surprinzător că bărbății născuți în astfel de împrejurări să primească posturi politice responsabile. Prințul Maximilian de Baden merge chiar mai departe: aduce cu sine cursul *democratic și parlamentarizare* în Germania.

Născut dintr-o veche familie feudală la anul 1867, tatăl prințului *Maximilian* este prințul *Wilhelm* de Baden. Are doctoratul în științele juridice, e ofițer în rezervă, cu numeroase distincții. Căsătorit în 1900 cu prințesa de Marea Britanie și Irlanda, *Maria Luiza*, are doi copii.

Boala spaniolă, — de care astăzi este bolnav și regele spaniol Alfonso, — se răspândește tot mai mult și în orașele Ungariei. În urma acestei împrejurări guvernul a luat înținse măsuri. În numeroase locuri s'au sistat prelegerile școlare. Acum este vorba, ca în Budapesta să se închidă pe câteva timp teatrele, cinematografele și alte localități publice, chiar și cafelele; deoarece adunarea de mulți oameni la un loc contribue la lătirea boalei.

† *Nicolae Iosif*, învățător în pensiune, funcționar la *Asociația române agricole* din comitatul Sibiu, după scurte și grele suferințe, și-a dat sufletul în mânile Creatorului Luni, în 7 Octombrie n. 1918, la 11 ore din zi, în etate de 62 ani. Rămaștele

pământești ale defunctului s'au ridicat din casa proprie (Strada Turnișorului Nr. 12) și depus spre vașnică odihnă în cimitirul central din loc Mercuri, în 9 Octombrie n. la 2 ore p. m. Fie-i somnul lin și memoria binecuvântată!

Tăceti! La o interpelare în camera română, dl Marghiloman a răspuns următoarele:

Sânt în România oameni, cari se poartă, par că vrea înădins să ducă țara la peire. Alt fel este cu neputință a înțelege motivul, pentru care urmează o politică de nimicire. Îndată ce se petrec cele mai mici schimbări la front, eroii de cafenea ai românilor se umflă 'n pene cu vitejile lor, ridicolă. Oare România încă tot ră învăță din multele suferințe și nenorociri? Domnilor, gândiți ce voiți! Faceți, ce vreți, și votați cum vreți. Eu vă rog un singur lucru: tăceti! Tăceti, dacă voiți să ușurați situația României și să-i alinați soarta.

După discursul dlui Marghiloman, deputații cari erau înscrusi la cuvânt, au renunțat să mai vorbească.

Nr. 9618/1918 Epitr. (256) 1—1

Publicațiu

In rezidență arhidiecezană, strada Măcelarilor Nr. 32, se vând Marti, în 2/15 Octombrie, 4 buți goale de vin și 2000 litri, la 11 ore a. m., în licitație de bunăvoie.

Reflectanții află acolo la terminul statorit și condițiile de licitare și prețul de strigare.

Sibiu, la 30 Septembrie 1918.

Consistorul arhidiecezan.

Nr. 8487 Plen. 1918. (254) 2—3

Concurs

Pe baza statutului organic § 63 combinat cu § 23 pct. 5 a regulamentului congresual Nr. 136/1888 referitor la alegerea de protopresbiter, prin aceasta pentru îndeplinirea postului de protopresbiter în tractul Cohalmului se publică concurs.

Vîitorul protopresbiter va fi totodată și paroh în locul central al tractului, anume în parohia Cohalm.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

a) Salarul protopresbiteral statorit prin §-ul 19 din pragmatica de serviciu și alte venite și taxe după funcțiuni protopresbiterale, conform normativelor în vigoare.

b) Venitele parohiei centrale Cohalm, făsonate în coala B cu ocazia întregirii dela stat a venitelor preoștei.

Concurenții au să documenteze calificarea prescrisă prin concluzul congresual Nrr 111 din 1888.

Concursurile instruite cu toate documentele în original sunt să se înainteze la adresa venerabilui Consistor Arhidiecezan în termin de 30 zile dela prima zi ce urmează după publicarea acestui concurs în ziarul «Telegraful Român».

La petiția de concurs să se alăture și o tabelă de calificare cu rubricile reclamate de §-ul 12 al regulamentului congresual Nr. 136/1888.

Concursurile intrate după expirarea termenului fixat, nu se vor lua în considerare.

Cohalm, din ședință extraordinară a comitetului protopresbiteral, ținută la 3/16 August 1918.

Ieronim Buzea m. p., Aurel Stefan m. p., președinte. not. comit.

«Aprobat»

Sibiu, din ședință plenară a Consistorului arhidiecezan, ținută în 3 Septembrie 1918.

Vasile Mangra m. p., arhiepiscop și mitropolit.

Dr. Octavian Costea m. p., secretar.

(251) 3—3

Concurs

Pentru întregirea celor două posturi de învățători la școală noastră elementară conf. din Herman (Szászhermány) protopresbiteral Brașovului, se publică concurs cu termin de 15 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu aceste posturi sunt:

1. Salar fundamental 1200 cor.
2. Relut de cvarțir 240 cor. (ambele plătibile din cassa bisericii).
3. $\frac{1}{4}$ jug. grădină în natură.
4. $\frac{1}{3}$ din venitele cantorale în săpt. a treia, resp. a doua.

Învățătorii care vor fi aleși, vor fi datorii a instruia tinerimea în cor și a conduce corul în biserică și a jinea strana la rândul său.

Pot concura și învățătoare, în care caz nu se va pretinde dela ele cantoratul.

Concurenții, care ar mai fi avut încă și până acum ani de serviciu, vor primi salarul după tarifa legilor în vigoare și după anii de serviciu.

Herman (Szászhermány), din ședință comitetului parohial ținută la 15/28 Iulie 1918.

George Fătuleț, președinte.

Nicolae Popovici, notar.

Văzut:

V. Sfetea, admin. protop.

Nr. 609/1918. (259) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III. Petrângeni, în protopresbiteral Abrudului, cu provocare la ordinul Ven. Consistor din 5 Septembrie a. c. Nr. 9271 Bis. se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele făsonate în coala B. pentru întregirea dotației dela stat.

Concurenții își vor înainta petițiile subsemnatului oficiu în terminul arătat și pe lângă observarea dispozițiilor reglementare se vor prezenta înainte de alegere în vreo Dumineac sau sărbătoare la biserică spre a cânta, cuvânta, eventual a celebra și liturghie și a face cunoștință cu poporul.

Abrud, 20 Septembrie 1918.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. al Abrudului în confelegere cu comitetul parohial.

Petru Popoviciu, protopop

Nr. 1273/1918

(261) 1—1

In arândă

Primăria comunei Alczina dă în arândă în 13 Octombrie la 2 ore d. a. îu cancelaria comunală, producția de ghinde și păsunatul din pădure pe timpul dela 15 Octombrie 1918 până la 1919.— Prețul strigării e 8000 cor.

Alczina, la 3 Octombrie 1918.

Primăria comunală.

Cancelaria advocatului**Dr. Halmos Béla**

să deschis de nou în

Sibiu, Strada Cisnădiei Nr. 16.

Telefon Nr. 185.

Med. Dr. Ilie Jancu
ordinează zilnic dela orele 2—3 d. a.
Sibiu, Strada Seiler Nr. 3.

Se caută un morar!
La văduva **Ana Silea**, proprietară de moară în **Vestem** Nr. 38 (Vestény), comitatul Sibiului, se caută un **morar fără familie**, care să știe rânduiala la moară de foc (cu motor). — Doritorii să se adreseze la văd. **ANA SILEA**, Nr. 38 în Vestény.

De vânzare
Un **cântar** de 750 kgr. și un **telezău** (Reuter) sănt de vânzare în **Sibiu, Honterusgasse Nr. 11, et. I.**

La «Librăria arhidiecezană» din Sibiu— Nagyszeben se află de vânzare :

Căzut-a cununa capului nostru
cuvântă funebrale
de

Dr. Ioan Lupaș.

Prețul unui exemplar **8 Coroane**, plus porto postal recomandat 1 Cor.

Două buți de vândut

Doritorii să se adreseze la Administrația «Telegrafului Român».

QMSXYZLMXVZ

nu înțelegem

pentru ce sănt frumoase unele dame; dar vom înțelege, înădăta ce aflăm că întrebuițează pudră-Diana și cremă-Diana.

Prețurile:

Doză de probă . . . 3— K
Doză mare . . . . . 6— K

De vânzare pretutindeni!

La «Librăria arhidiecezană» din Sibiu— Nagyszeben se află de vânzare :

Brazde în ogorul lui Hristos

de
Dr. Ștefan Cioroianu.

Prețul unui exemplar **6 Coroane**, plus porto postal recomandat 1 Cor.

A apărut și se află de vânzare la **Librăria Arhidiecezană**,

din Sibiu-Nagyszeben.

Adolf Harnack.

Monahismul,

idealurile și istoria lui

trad. de

Dr. Gh. Comșa.

Prețul unui exemplar e 1 Cor., cu porto postal, 1 Cor. 15 fil.

▲ apărut:

în editura Comisiunei administrative a tipografiei arhidiecezane

Rânduiala Liturgiei**Carte de rugăciune**

pentru tinerimea gr.-or. ort. româna

în care se cuprind: Rânduiala liturgiei; rugăciune de dimineață; rugăciunea sfintei Treimi; rugăciune cătră Dumnezeu Fiul; psalmul 50 „Muiește-mă Dumnezeule” etc.; Simbolul credinței; tropare de cerere; rugăciunea sfântului Efrem; rugăciunile mesei; rugăciune de toate zilele cătră Născătoarea de Dumnezeu; rugăciune cătră sfântul Nicolae; rugăciune înainte de mărturisire; rugăciunea sfântă de impărtășirea cu s. cuminecătură ale marelui Vasile și Ioan Gură de aur; rugăciuni după impărtășirea cu s. cuminecătură; rugăciunile de seara și rugăciunea cinstitei cruci.

Se află în deposit spre vânzare la **Librăria Arhidiecezană**, și se vinde legată frumos, în colecție rochie, cu **60 fileri**.

Format plăcut, mic, pentru a se putea purta și în buzunar.

Revânzătorilor li se dă rabat **20%**.

Potire, Discuri, linguri, cădelnițe, cruci și candele

se pot procura prin

Librăria Arhidiecezană.

La «Librăria Arhidiecezană» în Sibiu : Nagyszeben se află de vânzare :

Casa dela Ierihon

omili și evântări bisericești de

Dr. Ioan Broșu.

Prețul: Cor. 7 + porto recom. 50 fil.

La «Librăria Arhidiecezană» în Sibiu : Nagyszeben se află de vânzare :

Dr. Petru Span

conferință cetăță la congresul învățătorilor gr.-or. români din Biharia :

de

Nicolae Regman.

Prețul: 30 fil. plus porto postal 6 fil.

A apărut și se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană din Nagyszeben — Sibiu :

Tipicul bisericii ortodoxe

intocmit pentru trebuințele preoților români și ale elevilor seminariali

de

Aurel Popoviciu,

duhovnic-economic seminarial, instructor de cărți bisericești și de tipic.

Aprobat de Preaven. Consistor arhidiecezan prin decizul din 21/VI 1916. Nr. 7238 B.

Se vinde numai legat cu **5 Cor.**
plus **50 fil.** porto, recomandat.

În editura Comisiunei administrative a tipografiei arhidiecezane a apărut :

Manual de cântări bisericești

sau

Octoihul mic

care cuprinde: Rânduiala Vecernie, Utracie și a Liturgiei; cele opt glasuri pentru Dumineci, Podobiile, Polileul, Pripelele, Catavasile, Irnoasele, Svetinele și a.

Se află în depozit spre vânzare la **Librăria Arhidiecezană**.

Prețul unui exemplar :

Legătură simplă Cor. 550, plus porto postal recomandat 70 fileri. — Legătură imitație de piele Cor. 750, plus porto postal recomandat 70 fileri.

Revânzătorilor li se dă **10% rabat**.

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană :

Conlucrarea omului cu Dumnezeu.

Predici

de

Mihai Păcăian,

protopresbiter

și alii preoți din ppresbiteratul B.-Comloșului